

October 1976

Institute for the Study of Contemporary Problems of Capitalism, 'Propaganda of Western Broadcasting Stations about the So-Called Workers' Defense Committee and the Supreme Court Sentence on the Seven Participants in the Ursus Events'

Citation:

"Institute for the Study of Contemporary Problems of Capitalism, 'Propaganda of Western Broadcasting Stations about the So-Called Workers' Defense Committee and the Supreme Court Sentence on the Seven Participants in the Ursus Events'", October 1976, Wilson Center Digital Archive, Polish State Archives (AAN). Translated by Irena Czernichowska. <https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/121507>

Summary:

This analysis by the Institute for the Study of Contemporary Problems of Capitalism indicates regime concern over RFE's coverage of the first organized dissident movements in Poland.

Original Language:

Polish

Contents:

Original Scan
Translation - English

PROPAGANDA ZACHODNICH ROZGŁOŚNI RADIOWYCH
NA TEMAT TZW. KOMITETU OBRONY ROBOTNIKÓW I WYROKU
SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE SIEDMIU UCZESTNIKÓW
ZAJŚĆ W URSUSIE

/Analiza audycji od 1 do 4.X.1976/

Utworzenie tzw. Komitetu Obrony Robotników i wyrok Sądu Najwyższego PRL w sprawie siedmiu uczestników zajęć w Ursusie są nadal najbardziej eksponowanymi tematami propagandy zachodnich rozgłośni. Do spraw tych nawiązywano we wszystkich audycjach omawiających sytuację wewnątrzpolityczną w kraju. Najwięcej uwagi tym sprawom poświęciły RWE i DW, które oprócz informacji i komentarzy własnych nadały pełny tekst tzw. apelu i listu wprowadzającego "Komitetu".

Główne kierunki propagandy zachodnich rozgłośni polegały na:

- próbach kreowania tzw. Komitetu Obrony Robotników na głównego obrońcę praw robotniczych i wolności obywatelskich;
- dyskredytowaniu roli związków zawodowych jako reprezentanta interesów klasy robotniczej;
- szerzeniu tezy, że wyrok Sądu Najwyższego nie jest wynikiem przestrzegania w Polsce zasad socjalistycznej praworządności ale rzekomych obaw partii przed nasilającą się działalnością opozycyjną w społeczeństwie polskim.

Według komentatorów zachodnich rozgłośni, utworzenie "Komitetu" jest samorzutnym wyrazem "łączności środowiska intelektualnego ze światem pracy". BBC podkreślało, że utworzenie "Komitetu" oznaczać ma zakończenie "izolacji pol-

skich intelektualistów od innych warstw społecznych". Inicjatywa utworzenia "Komitetu" była - według nich - wynikiem indolencji związków zawodowych w reprezentowaniu interesów klasy robotniczej. "Tak się osobliwie składa - mówiono - że obroną interesów świata pracy w Polsce zająć się musiał Episkopat Polski i intelektualiści, chociaż formalnie obroncą robotnika powinny być związki zawodowe". Podobne tezy propagandowe występowały w audycjach omawiających wyrok Sądu Najwyższego w sprawie siedmiu uczestników zajęć w Ursusie, który interpretowano zawsze jako wynik nacisku "opozycyjnych intelektualistów" i Kościoła. "Ci, którzy mają formalny obowiązek występowania w obronie zbiorowych i indywidualnych interesów pracowniczych - mówiono - nie wywiązywali się w tym wypadku ze swego zadania".

W związku z powyższym głównym argumentem atakowania związków zawodowych było wskazywanie, że "nie wystąpiły one w obronie aresztowanych robotników z Ursusa i Radomia". Zarzucano, że sprawy tej nie podjęła zarówno prasa związkowa jak i organizacje zakładowe. Taka argumentacja dominowała również w propagandzie zachodnich rozgłośni na temat przygotowań do Kongresu Związków Zawodowych w Polsce.

W powyższym kontekście dążono do nadania tzw. Komitetowi Obrony Robotników rangi głównego, obok Episkopatu Polski, organu występującego w obronie interesów klasy robotniczej. Jednocześnie usiłowano podbudowywać autorytet organizatorów "Komitetu". Podkreślano np., że J. Andrzejewski jest "uważany przez krytykę literacką na Zachodzie za kandydata do Nagrody Literackiej Nobla" a E. Lipiński "uchodzi za największy autorytet wśród ekonomistów".

Według RWE, głównym motywem inicjatywy utworzenia "Komitetu" ma być "uwrażliwienie społeczeństwa polskiego na krzywdę człowieka". Cele "Komitetu" porównywano z działalnością "międzywojennych organizacji społecznych opiekujących się więźniami politycznymi" w Polsce jak np. Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela. W opinii rozgłośni, inicjatorzy utworzenia "Komitetu" mają spełniać podobną rolę co: Stefania Sempołowska, Andrzej Strug, Halina Krachelska, Teodor Duracz i Wanda Wasilewska w okresie międzywojennym.

Wiele uwagi poświęcono dyskredytowaniu socjalistycznej praworządności i sądownictwa. W propagandzie tej posługiwano się tendencyjną interpretacją wyroku Sądu Najwyższego w sprawie siedmiu uczestników zajęć w Ursusie. RWE twierdziło, że "dola więźnia politycznego w PRL zawsze była bez porównania cięższa od losu przestępcy kryminalnego". Czyniono również analogie do prawodawstwa III Rzeszy. W kilku audycjach nawiązywano do sprawy E. Morgiewicza i podejmowanych prób utworzenia w Polsce oddziału AMNESTY INTERNATIONAL.

We wszystkich komentarzach podkreślano, że utworzenie tzw. Komitetu Obrony Robotników "miało już przynieść pierwsze owoce w postaci złagodzenia wyroku wydanego na siedmiu robotników w Ursusie". Równolegle szerzono pogląd, że wyrok Sądu Najwyższego jest oznaką "zrozumienia przez sędziów prawa robotniczego protestu". Według sugestii RWE, tak należy rozumieć decyzję Sądu Najwyższego - "niezależnie od tego, czy wobec znanych trudności rynkowych i napiętej sytuacji w zakładach pracy, skasowanie lipcowych wyroków na robotników jest teraz władzom w pewnym stopniu na rękę".

Rozgłoszenia dowodziła, że wyrok Sądu Najwyższego ma potwierdzać, że władze PRL uznały, iż "za udział w strajku, czy za udział w demonstracjach, do których doszło w konsekwencji niewłaściwie pomyślanych decyzji rządu, nie można robotników karać". W interpretacji RWE, wyrok Sądu Najwyższego potwierdzać ma również, że "robotnicy z Ursusa i innych zakładów mieli w dniu 25 czerwca br. ważne powody aby spontanicznie i masowo wyrazić swoje niezadowolenie".

W tym kontekście formułowano pogląd, że "samorzutne" utworzenie Komitetu Obrony Robotników ma na celu "walkę o respektowanie podstawowych praw i interesów ludzi pracy, których w świetle IV Plenum KC PZPR i ostatniego posiedzenia Sejmu, władze nie zamierzają kwestionować". Tej roli - w opinii RWE i DW - nie są w stanie spełniać związki zawodowe i inne organizacje społeczne PRL. Głównym celem tak prowadzonej propagandy jest próba narzucenia poglądu, że działalność tzw. Komitetu Obrony Robotników jest zgodna z zasadami praworządności socjalistycznej i programem społeczno-politycznym PZPR.

Institute for the Study of Contemporary Problems of Capitalism October 1976

ProPaganda of Western BroadCasting stations aBout tHe so-Called WorKers' defense Committee and tHe suPreme Court sentenCe on tHe seVen PartiCiPants in tHe ursus eVents

Analysis of broadcasts from Oct.1-4, 1976

The so-called Workers' Defense Committee and the verdict by the Supreme Court on the seven participants in the events in Ursus are still the most prominent propaganda themes on Western broadcasting stations. These issues were referred to in all Western broadcasts discussing the country's internal politics. Most attention to the subject was paid by RFE and DW, which, besides their own information and commentaries, broadcast the full text of a so-called appeal and introductory letter of the Committee.

The main themes of the Western broadcasting stations were focused on:

Efforts to create a so-called Workers' Defense Committee to defend workers' rights and civil liberty

Discrediting the trade unions' [role] in representing working-class interests

Spreading the argument that the Supreme Court verdict was dictated, not by the need to impose the rules of socialist legality in Poland, but by the Party's alleged fears of opposition activities intensifying in Polish society.

According to Western radio commentators, the establishment of the Committee was a spontaneous expression of the "connection of the intellectual environment with the workers' world." BBC stressed that the establishment of the Committee would mean the end of the "isolation of Polish intellectuals from other classes of society." The Committee was established, in their opinion, because the trade unions were slow to defend the interests of the working class. "Thus," they said, "the Polish episcopate and intellectuals had to defend the interests of the working world, although the formal defender of the workers should have been the trade union." Similar propaganda themes appeared in broadcasts discussing the verdict of the Supreme Court on the seven participants in the events in Ursus, which was interpreted as stemming from pressures by "opposition intellectuals" and the church. "Those who have the responsibility of defending collective and individual worker's interests," it was said, "did not meet their obligations in this case."

The main argument for attacking the trade unions was that they "didn't defend the workers who were arrested in Ursus and Radom," nor did the trade union press, nor the factory organizations. Such arguments also dominated the propaganda of the Western stations regarding the preparations for the trade unions Congress in Poland.

The aim was to confer on the so-called Workers' Defense Committee the status of the main defender, alongside the Polish episcopate, of the interests of the working class. At the same time attempts were made to underpin the authority of the Committee organizers. For example, it was stressed that J. Andrzejewski is "being considered by the Western literary critics as a Nobel Literature Prize candidate," and that E. Lipiński is "viewed as a great authority among economists."

According to RFE, the main motive for the [founding of the] Committee was to "sensitize Polish society to its predicament." The Committee's aims were compared with the activities of "inter-war social organizations protecting political prisoners" in

Poland, such as the league for defense of Human Rights and Citizens. According to the broadcast, the founders of the Committee will play roles similar to those of Stefania Stempołowska, Andrzej Strug, Halina Krachelska, Teodor Duracz, and Wanda Wasilewska during the period between the wars.

Much attention was devoted to discrediting socialist legality and justice. Regarding the Supreme Court sentence on the seven participants in the Ursus incident, [Western] propaganda claimed that the "fate of a political prisoner in Poland was without doubt harder than the fate of a convicted criminal." Analogies were also made with the legality of the Third Reich. In several broadcasts references were made to the E. Morgiewicz case and attempts to create in Poland a division of amnesty international.

All commentaries stated that the establishment of the so-called Workers' Defense Committee "was already bearing fruit, as seen in the shorter sentence given to the seven workers in Ursus." It was also suggested that the supreme Court decision indicated an "understanding by the judges of the workers' right to protest." According to RFE this is how the decision of the Supreme Court should be understood, "regardless of the fact that, in the view of obvious economic difficulties and the tense situation in work places, canceling the July sentences against the workers is, in a sense, beneficial to the authorities."

The broadcasts saw the Supreme Court sentence as confirming the PPR authorities' decision that, "in the case of participation in strikes or demonstrations which take place as a consequence of inappropriate decisions by the government, workers should not be punished." In the RFE interpretation, the Supreme Court sentence confirmed that "workers from Ursus and other places, on June 25 of the current year, had serious reasons to spontaneously express discontent on a large scale."

Thus the opinion that the aim of the "spontaneous" creation of the Workers' defense Committee was "to fight for the basic rights and interests of the workers, which in light of the fourth Plenum of the CC PUWP and the recent Sejm session, authorities do not intend to question." This role-in the opinion of RFE and DW-is one that the trade unions and other social organizations of the PPR are unable to fulfill. The main purpose of this propaganda is to assert that the activities of the so-called Workers' Defense Committee are in accordance with socialist legality and the social-political program of the PUWP.